

Näringsfattigt och sött i barn-TV

Frukt och grönt visas ofta i SVT:s populära barnprogram Bolibompa men sockerrik mat framhålls också. En ny studie vid Göteborgs universitet belyser hur mat framställs i barnprogram och undersöker även hur sambandet ser ut mellan små barns TV-tittande, deras matvanor och vikt.

I sin avhandling undersöker **Steingerdur Olafsdottir** bland annat hur mat förekommer i det populära barnprogrammet Bolibompa i SVT. Hälsosam mat var framträdande i de svenskproducerade delarna av barnprogrammet men i övriga delar var det även vanligt att energirik och näringsfattig mat framhölls. All förekomst av mat och dryck i cirka 25 timmar av utsänt material under fem månader har analyserats liksom den miljö och det sammanhang där maten visades eller omtalades.

Frukt och grönt visades ofta i barnprogrammet men å andra sidan oftare i bakgrunden. Ett av fem livsmedel som visades i Bolibompa var energirik och näringsfattig mat som kakor, godis och glass. Den typen av mat framställdes ofta aktivt, genom att någon åt den eller höll i den och oftare tillsammans med barn än vuxna, i jämförelse med vad som var fallet med annan mat.

– Det innebär att det finns potential till en mer hälsofrämjande ansats i produktionen av barnprogram allmänt och en medvetenhet om att TV kan ha hälsofrämjande effekt, säger Steingerdur Olafsdottir.

I sin avhandling undersöker hon även sambanden mellan små barns skärmvanor, matvanor och viktstatus. Samband fanns mellan barnens TV-tittande, såväl tid framför TV som exponering för reklam, och barnens konsumtion av söta drycker. Barn vars föräldrar inte begränsade deras exponering för TV-reklam hade dubbelt så stor sannolikhet att dricka söta drycker regelbundet jämfört med barn vars föräldrar begränsade exponering för TV-reklam.

– Det kan på så sätt vara möjligt att påverka barns matvanor via deras TV-vanor. Samband fanns också mellan barnens TV-tittande och övervikt samt sannolikhet för att öka i BMI och midja-längd-kvot, säger Steingerdur Olafsdottir.

Avhandlingen bygger delvis på data från det europeiska forskningsprojektet IDEFICS (Identification and prevention of dietary and lifestyle-induced health effects in children and infants), om 2-9 åringars matvanor och livsstil. Åtta europeiska länder deltog under åren 2007-2010: Sverige, Estland, Tyskland, Belgien, Ungern, Italien, Spanien och Cypern. Tidigare forskning har visat att TV- och datoranvändande kan öka sannolikheten för övervikt och sämre matvanor bland barn. Olika mekanismer har lyfts fram bakom sambanden: stillasittande, ätande framför TV:n och effekt av TV-reklam.

Läs avhandlingen: <https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/34913>

För mer information:

Steingerdur Olafsdottir, stina.olafsdottir@ped.gu.se

Steingerdur Olafsdottir lägger fram sin avhandling *Television and food in the lives of young children* vid institutionen för kost- och idrottsvetenskap, Göteborgs universitet.

Disputationen äger rum fredagen den 4 april kl 9.15 i Margareta Huitfeldts Auditorium, Pedagogen Hus C, Läroverksgatan 5, Göteborg.

